

Generell informasjon om dysleksi, dyskalkuli og utviklingsmessige språkforstyrrelser

Hva er dysleksi?

Dysleksi er en spesifikk lese- og skrivevanske som går ut på at man har problemer med å forstå lydene i språket. Den kjennetegnes bl.a. ved at det er vanskelig å huske eller forstå hva man leser, man skriver ofte feil eller bytter om på ord og bokstaver. Mange synes også det er vanskelig å f.eks. huske beskjeder, lære gangetabellen eller klokken. Det er viktig å vite at dysleksi ikke har noen ting med intelligens å gjøre.

Hva er spesifikke matematikkvansker (dyskalkuli)?

Spesifikke matematikkvansker er en spesifikk vanske som først og fremst gjør det vanskelig å lære seg grunnleggende matematikk. Det kjennetegnes bl.a. ved vansker med å oppfatte antall, svake telleferdigheter, og svak forståelse av posisjonssystemet. Dyskalkuli har heller ingenting med intelligens å gjøre.

Hva er utviklingsmessige språkforstyrrelser (tidligere kalt spesifikke språkvansker)?

Utviklingsmessige språkforstyrrelser fører til problemer med å uttrykke seg, bli forstått eller forstå språk. Det kjennetegnes bl.a. ved problemer med språklyder, å finne ord som forklarer hva man mener, eller å produsere lange setninger. Det kan også gi seg utslag i sosiale samspill med andre. Dette har heller ingenting med intelligens å gjøre.

Tilpasset opplæring

Ingen elever er like, og det kan være store individuelle forskjeller på hva slags hjelp og tilrettelegging man trenger for å lære. Alle har rett på en opplæring som passer til egen måte å lære på.

Dersom en elev har utfordringer nevnt ovenfor, har man rett til:

- Egen datamaskin og hjelpemidler

- Lydbøker eller digitale bøker
- Tilrettelagte prøver og eksamen
- Tilpassete lekser
- Få vurdert mulighet for fritak fra karakter i sidemål
- En egen opplæringsplan dersom man har vedtak om spesialundervisning

Hjelpemidler

Det finnes mange hjelpemidler som gjør det lettere å jobbe med skolearbeid for elever som har ovennevnte vansker. Dette kan være:

- Skriveprogrammer som retter opp når man skriver ord sånn som de høres ut.
- Programmer som leser opp digital tekst. Det heter tekst-til-tale.
- Programmer som skriver ned det du sier. Det heter tale-til-tekst.
- Programmer som oversetter mellom språk.
- Utstyr som skanner tekst fra bøker eller ark så du kan få lest det høyt.

Dette er hjelpemidler som elevene etter hvert vil få testet ut i undervisningen i de ulike fagene. Det er også viktig å øve på å bruke disse hjelpemidlene hjemme da det kan ta litt tid før man ser nytten av dem. Har eleven spørsmål knyttet til hjelpemidlene, ta kontakt med læreren.

Se ellers nyttig informasjon på [Dysleksi Norge](#)